

«مواردی که دانستن شان در تشخیص نقش ها کمکمن می کند.»

مخصوص پایه ی دهم مشترک و انسانی

عرب: حالت حرف آخر هر کلمه است که با توجه به نقش آن در جمله، ممکن است تغییر کند.

مرفوع بودن:

در مفرد و جمع مكسر و جمع سالم مؤنث: ذَهَبَتِ الطَّالِبَةُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. الطَّالِبَةُ: فاعل و مرفوع با ضمه

در مثنی: ذَهَبَتِ الطَّالِبَتَيْنِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. الطَّالِبَتَيْنِ: فاعل و مرفوع با الف

ترجم سالم مذكر: ذَهَبَ الْمَعْلُومُونَ إِلَى صُفَوْفِهِمْ. الْمَعْلُومُونَ: فاعل و مرفوع با واو

منصوب بودن:

در مفرد و جمع مكسر: رَأَيْتِ الطَّالِبَةَ فِي الْمَدْرَسَةِ. الطَّالِبَةَ: مفعول و منصوب با فتحه

در مثنی: رَأَيْتِ الطَّالِبَتَيْنِ فِي الْمَدْرَسَةِ. الطَّالِبَتَيْنِ: مفعول و منصوب با ي

ترجم سالم مذكر: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ. الْمُحْسِنِينَ: مفعول و منصوب با ي

مجرور بودن:

در مفرد و گاهی جمع مكسر و ترجم سالم مؤنث: سَلَّمَتْ عَلَى الطَّالِبَةِ. الطَّالِبَةِ: مجرور به حرف جر با کسره

در مثنی: أَخْذَتْ كَتَابَ الرَّمَيْلَاتِيْنِ . الرَّمَيْلَاتِيْنِ: مضاف إليه و مجرور به با ي

ترجم سالم مذكر: سُرُورُ الْمَعْلِمِينَ فِي وُجُوهِهِمْ. الْمَعْلِمِينَ: مضاف إليه و مجرور به با ي

نقش های مجرور	نقش های منصوب	نقش های مرفوع
مضاف إليه	مفعول	فاعل
مجرور به حرف جر	خبر افعال ناقصه	نائب فاعل
	اسم حروف مشبهه بالفعل	مبتدأ
	مُسْتَثْنَى معمولی!	خبر
	منادی (گاهی)	اسم افعال ناقصه
		خبر حروف مشبهه بالفعل

*توجه: خانه های رنگ شده، مخصوص عزیزان پایه ی دهم است.

غیر از این موارد، چند نقش وجود دارد که تابع هستند؛ یعنی حرکت مستقی از خود ندارند، بلکه حرکتشان

تابع کلمه ی دیگری در جمله است.

-صفت: الْوَرَدةُ الْحَمَراءُ ، الْقَلْمَ الْأَسْوَدُ ، بِنْتُ جَمِيلَةٍ

-معطوف: جَاءَ عَلَيَّ وَحَمِيدٌ . رَأَيْتُ عَلَيَا وَحَمِيدًا . سَلَّمَتْ عَلَى عَلَيَّ وَحَمِيدٍ . (صرف جهت اطلاع)

پس یعنی:

اگر اسمی آخرش **يَا** **انِ** **يا وَنَ** داشت، یا فاعله یا مبتدا یا خبر یا صفت.

اگر اسمی آخرش **يَا** **يَنِ** **يا يِنَ** داشت، یا مفعوله یا صفت.

اگر اسمی آخرش **يَا** **يَنِ** **يا يِنَ** داشت، یا مضاف إلیهه یا مجرور به حرف جر یا صفت.

حقيقى ☺

